

Editorial

Amb aquest catorzè número de la revista, *Mot so razo*, fruit de la col·laboració entre l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes de la Universitat de Girona i el Centre d'Estudis Trobadorescos de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries, torna a oferir una sèrie d'articles que difonen la recerca sobre l'Edat Mitjana catalana, amb particular atenció sobre el llegat cultural del comtat d'Empúries i el món dels trobadors. Enguany també hi retrobem dues figures que celebren un aniversari important: Ramon Muntaner i Ramon Llull.

La revista s'obre amb un treball d'Irene Reginato que analitza una referència al Preste Joan en la traducció catalana del *Milió* de Marco Polo, absent en totes les altres versions. Es tracta d'un punt de partida molt interessant per explorar les localitzacions canviants que durant l'Edat Mitjana es van anar atribuint al seu regne llegendari, passant d'Àsia cap a Àfrica. Rebecca Swanson repassa les obres que es van compondre i copiar al bisbat de Roda d'Isàvena, una petita seu pirinenca que entre els segles X i XII es va convertir en un lloc privilegiat d'intercanvi cultural i que compta amb un mostrari notable de textos historiogràfics, hagiogràfics, èpics i litúrgics. Xavier Renedo, en tercer lloc, ressegueix les escenes on Ramon Muntaner evoca les defuncions dels reis del casal de Barcelona i arriba a reconstruir el model narratiu de la «bona mort», contraposat a una mort sobtada, associada amb el càstig diví. Les escenes anàlogues en altres cròniques li serveixen

de punt de comparació per analitzar tots els elements que constitueixen una bona mort, així com la mort de Felip l'Ardit de França, a Peralada, després de demanar al seu fill que protegeixi la gent de Castelló d'Empúries.

El dossier recull tres articles sobre un aspecte fonamental per entendre la cultura trobadoresca i tota la cultura medieval en general: la teoria i la representació musical. Maricarmen Gómez Muntané se centra en dues peces que han estat declarades recentment patrimoni cultural de la humanitat i desgrana els aspectes de la seva representació que les han mantingut vives, però que són alhora un repte per a la seva conservació. Oriol Casadevall examina les representacions d'àngels músics al retaule de la basílica de Santa Maria a Castelló d'Empúries, a partir de les quals pot desplegar un catàleg dels instruments musicals que devien conformar la vida musical castellanina del segle XV. Finalment, Francesc Vicens ofereix una primera aproximació a les reflexions sobre la música contingudes a l'obra de Ramon Llull, tant les consideracions teòriques, part dels continguts científics dels seus textos, com les admonicions morals sobre la representació musical dels joglars.

Com ja fa una colla d'anys, esperem que un cop més aquest ventall d'articles pugui ajudar a completar la panoràmica dels estudis medievals actuals i fer arribar la recerca actual a tots aquells interessats en aquest període ric i complex.

La Venècia de Marco Polo